

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Tóka Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. T T ügyvéd, fél címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Czirmes György ügyvéd (fél címe) által képviselt **I. rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű, **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű és **III.rendű alperes neve** (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen kölcsöntartozás és járulékai megfizetése iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék 2016. január 18. napján kelt 4.P.20.560/2015/22. számú ítélete ellen az alperesek által 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A lakáscélú kölcsönük kiváltásának lehetőségét kereső alperesek közvetítő útján kerültek kapcsolatba az **a** székhelyű felperesi pénzintézettel. A felperes 2006. október 11. napján **a** székhelyén a hitelszerződés megkötésére irányuló szerződési ajánlatot állított ki, melyet az alperesek Sban 2006. október 16. napján elfogadtak akként, hogy a valamennyi érintett megbízásából eljáró ügyvéd előtt a szerződési ajánlat magyar nyelvű fordítását tartalmazó okiratot aláírták és nyilatkoztak arról, hogy a hitelszerződéssel - beleértve a Fogyasztóknak nyújtott hitelekre vonatkozó általános feltételeket, valamint az Általános Szerződési Feltételeket is - teljes egészében egyetértenek.

A hitelszerződésben a felperes kötelezettséget vállalt, hogy a megjelölt célra 110.000 euró összegben magáncélú, jelzálogalapú kölcsönt nyújt az alpereseknek azzal, a törlesztés 240 egyforma nagyságú, egymást követő havi 799,71 euró összegű átalányrészletben történik. A hitel visszafizetésére nézve a megállapodás deklarálta az adósok egyetértését abban a kérdésben, hogy a hitelkondíciók változása esetén a futamidő változatlansága mellett a törlesztőrészlet kerüljön hozzáigazításra. A kamatláb a megállapodás szerint további rendelkezésig évi 6 % a Fogyasztóknak Nyújtott Hitelekre Vonatkozó Általános Szerződési Feltételek 5. pontja szerinti záradékban kifejtett 2006. júniusi SMR/EURIBOR alapján. A megállapodás kezelési költség, a biztosítéki okirat kiállításának költsége, kamatteher, egyéb költségek tételezés mellett összesítve is tartalmazta az aktuálisan érvényes kondíciók alapján a hitel szerződésszerű visszafizetésével járó összerhelést, 191.280,56 euró összegben.

Rögzítette a megállapodás, hogy a hitelviszonyra az **O** Általános Szerződési Feltételei és a Fogyasztóknak Nyújtott Hitelekre Vonatkozó Általános Feltételek vonatkoznak. A Banki Ügyletekre

Vonatkozó Általános Szerződési Feltételek 20. pontja tartalmazta, hogy a jogviszonyra az osztrák jog az irányadó.

A Fogyasztóknak Nyújtott Hitelek Általános Feltételei 5. pontja szerint a megkötött hitelviszonyra vonatkozó kamatozás változó, ami azt jelenti, hogy a kamatlábat pontosan meghatározott, objektív kritériumok betartása mellett a refinanszírozási költségek változásához igazítják hozzá, mely az adós szempontjából a kamatláb emelkedéséhez vagy csökkenéséhez vezethet. Ugyanitt a felperes tájékoztatást nyújtott arról, hogy a refinanszírozási költségek változását meghatározó két értéket - Kibocsátók Összesített Másodlagos Piaci Hozama (SMR) és a három hónapra szóló bankközi EURIBOR kamatláb (röviden EURIBOR) - a fogyasztók milyen forrásból ismerhetik meg. Kifejtette, hogy amennyiben a fogyasztó a fenti két érték számtani átlagát kiszámítja, vagyis a két érték összegének felét veszi, akkor megkapja azt az indikátorértéket, amely a kamatláb kiigazítás kiszámítása tekintetében a bázist képezi. Az első indikátorérték a hitelszerződésben található. A kamatláb kiigazítására akkor kerül sor, ha a hitelszerződésben ismert indikátorérték a mindenkor kiszámítandó aktuális indikátorértékhez képest a folyamatos összehasonlítás során több, mint 0,25 ponttal változik. Az aktuális kamatláb a két összehasonlított indikátorérték különbsége erejéig lesz csökkentve vagy növelve 0,125 pontra történő kereskedelmi kerekítést követően. A fenti módszer alapján elvégzendő további kiigazítások tekintetében mindenkor az aktuális kamatláb vonatkozásában irányadónak tekintett indikátorérték a bázisérték. A kiigazításra az SMR és EURIBOR közzétételét követő 8 héten belül került sor azzal, hogy a kamatláb emelésének vagy csökkentésének hatályosulásáról a pénzügyet a fogyasztót tájékoztatja.

A fenti szabályozást megismételve a Fogyasztóknak Nyújtott Hitelek Általános Feltételei 6., 7. és 8. oldalán a felperes részletesen tájékoztatta a fogyasztókat arról, hogy a Fogyasztóvédelmi törvény értelmében a bank a kamatláb változására vonatkozó klauzula alkalmazására köteles, melynek alkalmazásával a kamatláb változások egy objektív, egyértelmű kamatbázishoz kötöttek. A számítási mód közérthetővé tétele érdekében a felperes ugyanitt egy példaszámítást is bemutatott.

A hitelajánlat elfogadásával egyidejűleg aláírtak az alperesek egy ügyvédi megbízási szerződést is, melyben megbízták dr. T T ügyvédet a hitelszerződés magyar nyelvű fordításának és a jelzálogjogot alapító okiratnak magyar nyelven történő elkészítésével, a földhivatal részére történő benyújtásával. Ugyanez a megállapodás tartalmazott kockázatfeltáró nyilatkozatot az árfolyamkockázat vonatkozásában, tájékoztatást az osztrák jog alkalmazásáról, valamint arról, hogy a bank a szerződésben szabályozottak szerint jogosult az ügyleti kamatot és a késedelmi kamatot egyoldalúan módosítani, amennyiben annak feltételei fennállnak.

Az alperesek a kölcsön törlesztésével késedelembe estek, ezért a felperes a kölcsönszerződést felmondta, a felmondást az alperesek pontosan nem ismert időpontban, de legkésőbb 2012. augusztus hónapjában vették kézhez. Az alperesek tartozása 2012. szeptember 11. napján 107.372,38 euró volt.

A jelen per alperesei a változó kamatozással kapcsolatos rendelkezés érvénytelenségének megállapítása iránt indítottak pert, a Zi Törvényszék előtt folyamatban volt perben 6.P.20.458/2013/10. szám alatt a keresetüket jelentősen módosították, annak megállapítását kérték, hogy a kölcsönszerződés egészében semmis, minek folytán a felmondás érvénytelen. Másodlagos keresetük annak megállapítására irányult, hogy a kölcsönszerződés lehetetlenülés miatt a bank hibájából a törlesztőrészlet első elmaradásának időpontjában megszűnt.

A semmisség indokaként arra hivatkoztak, hogy a devizalapú kölcsönszerződésben nincs pontosan megjelölve a kölcsön összege. Álláspontjuk szerint az utólagos és egyoldalú módosítás lehetősége önmagában kizárja a határozott kölcsönösszeg megjelölését. A hitel visszafizetésére vonatkozó szerződési rendelkezésekből érvénytelen az előre meg nem tárgyalt egyoldalú módosítás.

Ugyancsak a fenti okokból érvénytelen a kamatlábra és a túllépési jutalékra vonatkozó teljes fejezet, a kezelési költségre vonatkozó teljes szöveg, mivel a hitel egyetlen ellentéte a kamat és minden további ellenérték szedése semmis a felperesek szerint. Ugyancsak semmissek a terhelésre vonatkozó rendelkezések, a fizetések teljes összegére vonatkozó teljes szöveg, annak pontosan meg nem határozott tartalma miatt. Az „O” magyar honlapján található hatályos szabályzatokból emeltek ki részeket a felperesek, ezen rendelkezések semmiségét hangsúlyozva.

A szerződés megszűnése körében közismert tényként hivatkoztak arra, hogy a gazdasági válság okozói a bankok. Az adósok teljesítőképességének megszűnését a bankok által okozott gazdasági válság okozta, mivel vállalkozásuk tönkrement. Ennek okán a kölcsönszerződés a Ptk.312.§ (1) bekezdése alapján megszűnt.

Állították azt is, hogy a felmondás érvénytelen, mert a bank a teljesítőképességüket meghaladóan követelt és nem tett kísérletet a szerződés fenntartására.

A peres felek a per során az érvénytelenségi jogvitában a magyar jog alkalmazását közösen kérték.

A Zi Törvényszék 6.P.20.458/2013/30. számú ítéletével a keresetet elutasította. A elsőfokú határozatot a ... Ítéltábla Pf.VI.20.015/2015/3. számú ítéletével helybenhagyta, a Kúria a Pfv.VII.21.328/2015/4. számú határozatával a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A jogerős ítélet megállapította, hogy a felperesek által a per tárgyává tett okokból az ítélet nem érvénytelen.

A jelen perben az elsőfokú bíróság az OPTK 1357.§-a, 1333.§-ának (1) bekezdése, 1333.§-ának (3) bekezdése alapján a kereseti kérelemnek megfelelően kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 107.372,38 eurót, ebből 105.344,50 euró 2012. szeptember 11. napjától számított, a kifizetés napjáig járó évi 9,625% mértékű kamatát, valamint 2.210.438 forint perköltséget.

Az alperesek a 4/A/2. alatt előterjesztett érvénytelenségi kifogásukban arra hivatkoztak, hogy a kamat pontos összegének vagy becslésének hiánya a szerződés létre nem jöttét eredményezi, a Hpt. 213.§ b) pontja utolsó fordulata alapján a szerződés semmis, mert nem tartalmaz becslést a kamat (mint költség) jövőbeli alakulására. Tisztességtelen a kamat és költségek egyoldalú előre meg nem tárgyalta emelése, melyek egyedi megtárgyalását a bank nem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kitért rá, hogy az érvénytelenségi kereset kiegészítéseként készített, majd a perbeli pozíciók tisztázását követően érvénytelenségi kifogásnak átszerkesztett beadványban az alperesek jogszabályokat, bírósági határozatokat soroltak fel részletes okfejtés nélkül, az elsőfokú bíróság mindezen hiányosságok ellenére az érvénytelenségi kifogás minden egyes értékelhető elemét megvizsgálta és ítélt dolog tényét valamennyi hivatkozás vonatkozásában megállapította.

Indokolásában rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a perben alapvetően az összecszerűségi kérdést kellett eldönteni, mivel az alperesek érvénytelenségi kifogása nem tartalmazott olyan új elemet, ami korábban, az általuk indított érvénytelenségi perben jogerős elbírálást nem nyert volna.

Az összecszerűségi kérdésben az elsőfokú bíróság utalt rá, hogy a perben kirendelt igazságügyi adó- és könyvszakértő, szakértő aggálytalan szakvéleménye a keresetet alátámasztotta. Az alperesek kifogásolták, hogy az általuk indítványozott kérdések megválaszolására a bíróság a szakértőt nem hívta fel, az elsőfokú bíróság azonban kifejtette, hogy erre nem volt mód, mert az alperesek által a

szakértőnek feltenni indítványozott kérdések nem releváns körülményekre vonatkoztak (pl. arra, hogy mit jelent az a rizikó, amiről a S Nemzeti Bank elnöke 2004-ben írt, mi a feladata a bankoknál az elemző részlegnek, kalkulálható-e bank szakmai tapasztalatok alapján az árfolyamtrend, milyen végzettségű szakember tud hiteles tanácsot adni az árfolyamok alakulásáról).

Az ítélet ellen az alperesek fellebbeztek. A fellebbezésükben kérték az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan felvetették a tényállás feltáratlansága és a bizonyítékok figyelmen kívül hagyása miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének szükségességét is. Az Európai Unió Bíróságának a J ügyben hozott .../11. számú ítéletére hivatkoztak, mely szerint értelmezésükben a bíróságoknak bármilyen szinten hivatalból kell vizsgálni a semmisség eseteit. Állították, hogy a 93/13. EGK irányelv 3. cikk (1) bekezdés szerint a perbeli szerződés blanketta szerződés, a felperes azt előzetesen elkészítette és változatlan tartalommal az alperesekkel aláíratta. A bank az írásbeli nyilatkozatok alapján semmilyen tájékoztatást nem adott, az osztrák jog lényeges részeiről a magyarországi ügyvéd sem tájékoztatta a feleket. A felperesnek hivatalból kellett volna tájékoztatást adni arról, hogy a külföldi devizában történő eladásodásnak az árfolyamváltozás miatt nagy a kockázata. A banknak hivatalból kellett volna tájékoztatnia arról az adóst, hogy a szerződés megkötésekor érvényben volt az 1050/2003.(VI.4.) Kormányhatározat, amely az EUR/HUF árfolyam-ingadozási sávját +/- 15%-ban maximálta, ezt az 1009/2008.(II.25.) Kormányhatározat megszüntette, amelynek következtében szabadult el az EUR/HUF árfolyam. A bank nem tájékoztatta az adóst arról, hogy a szerződéskötés idején érvényben volt árfolyammaximum alapján kell teljesítenie.

Továbbra is hangoztatták az alperesek fellebbezésükben, hogy a szerződés az adósi részről történő törlesztés felek hibáján kívüli vagy a felperes hibája miatti ellehetetlenülése miatt megszűnt.

Kifogásolták fellebbezésükben, hogy az árfolyamkockázat aláírásával a felperes a magyar jog szerinti árfolyamkockázatot is alkalmazta, amely viszont a szerződésből ki volt zárva. Hangsúlyozták, hogy a bankok hivatalból ismerték a keresztárfolyamok alkalmazásával járó igen nagy kockázatot, rendelkezésükre állt a több évtized óta vezetett árfolyamtrend grafikonon, ...nak, a S Nemzeti Bank elnökének levele J Zshoz, az ... akkori elnökéhez, amely kifejti, hogy a devizában történő eladásodás nagy veszélyeket rejt magában.

Tévesnek tartották, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag az összecszerűsége vizsgálgatta, illetve a tisztességes eljárás szabályai megsértésével megakadályozta az alpereseket abban, hogy a szakértőnek szakmájával kapcsolatos kérdéseket tegyenek fel. A szakértő kirendelése egyébként is idő előtti volt, először a szerződés semmisségét kellett volna vizsgálni. A tájékoztatási kötelezettség megsértésére az ítéleti döntés nem tért ki, a tájékoztatás elmaradásával kapcsolatos írásbeli bizonyítékok vizsgálata és elutasítása a korábbi eljárásban sem történt meg, ezért az ítélt dolognak nem tekinthető.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés adatai.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló tényállást helyesen állapította meg, és abból helyes jogi következtetéseket levonva érdemben is helytálló döntést hozott. Jogi indokolását a másodfokú bíróság csupán azzal egészíti ki, hogy az osztrák jog, mint választott jog alkalmazására az 593/2008/EK rendelet (Róma I. rendelet) 3. cikk (1) bekezdése, 6. cikk (2) bekezdése adott módot. A 3. cikk (1) bekezdése lehetőséget ad arra is, hogy a felek választásukkal a szerződés egészére vagy annak csak egy részére alkalmazandó jogot határozzák meg: így a feleknek módjukban állt, hogy a szerződés érvényes létrejötte/érvénytelensége kérdésében közös megállapodással a magyar

jog alkalmazásában állapodjanak meg, az osztrák jog egyéb vonatkozásokban történő alkalmazásának érintése nélkül.

Helytállóan ismerte fel az elsőfokú bíróság azt is, hogy az érvénytelenségi kifogás tartalma és az alperesek által külön perben az érvénytelenség megállapítása iránt előterjesztett kereset lényegében teljes átfedésben van, így tehát - mivel az anyagi jogerőhatás következményeként a felek a kölcsönszerződés érvénytelenségét a hivatkozott okok alapján a Pp. 229.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel többé nem tehetik vitássá - az érvénytelenségi kifogást érdemben vizsgálnia nem kellett.

Tévesen állították fellebbezésükben az alperesek, hogy az elsőfokú bíróságnak a semmisséget - függetlenül az érvénytelenségi kifogás kereteitől - hivatalból is észlelnie kellett volna.

A 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 4. a) pontja értelmében a bíróságnak csak a rendelkezésre álló bizonyítási anyag alapján tényként egyértelműen megállapítható, nyilvánvaló semmisséget kell hivatalból észlelnie. A semmisség megállapíthatósága érdekében a bíróság hivatalból bizonyítást nem folytathat le. A 4. b) pont szerint a semmisség hivatalból történő észlelése a másodfokú eljárásban is kötelezettsége a bíróságnak, ha az elsőfokú eljárás adataiból a semmisségi ok fennállása egyértelműen megállapítható. A fellebbező fél által előadott új tény, vagy új bizonyíték figyelembevételével a semmisség akkor állapítható meg, ha fennállnak a Pp. 235. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek.

A jelen perben nyilvánvaló érvénytelenségi ok nem merült fel, az árfolyamkockázat viselésére visszavezethető, nyilvánvaló érvénytelenségi ok sem állapítható meg, mivel az alpereseknek a szerződés egyértelmű tartalma alapján az osztrák pénzintézettől euróban felvett kölcsönt értelemszerűen a teljes futamidő alatt euróban kellett törleszteniük, amihez forint forrás felhasználása esetén a mindenkori árfolyamon juthattak hozzá; ebben a körben a szerződés megkötésekor nem lehetett kétségük afelől, hogy a forint árfolyamának gyengülése a kölcsönterhek növekedésével jár. Adat merült fel arra is (az előzményi perben hozott, és a jelen perben felhasznált határozatok tartalma alapján), hogy az alperesek 2006. október 16-án Sban kockázatfeltáró nyilatkozatot is aláírtak.

Az érvénytelenségi kifogás nem terjedt ki az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó tájékoztatás hiányosságaira, ezért azt az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta. Az alperesek ezzel kapcsolatos fellebbezési hivatkozásai a Pp. 235.§ (1) bekezdésébe ütköznek, mely szerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az első fokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az első fokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

A Pp. 235.§ (1) bekezdésében írt feltételek hiányában új tény állítására nem kerülhetett sor, így a másodfokú bíróság érdemben nem vizsgálta az alperesek azon hivatkozásait, miszerint az árfolyamkockázatra vonatkozóan az alperesek megfelelő tájékoztatást nem kaptak, a releváns információkat a felperes előttük elhallgatta.

Mindemellett megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a 2006. októberi szerződéskötéskor a felperes tájékoztatási kötelezettségét ... si jegybankelnök által 2004. évben **J Z**snak esetlegesen írt levél nem befolyásolhatta, mint ahogy fogalmilag nem befolyásolhatták azok a körülmények sem, amelyek ebben az időben még nem voltak ismertek (pl. az árfolyamsáv későbbi eltörlése).

Nem sértette meg az elsőfokú bíróság az alperesek eljárási jogait akkor, amikor a perhez nem tartozó kérdéseket a szakértőnek nem tette fel. A Pp. 163.§ (1) bekezdése alapján bizonyítás a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett folytatható, így az elsőfokú bíróság a Pp. 3.§ (4) bekezdésének megfelelően járt el a szükségtelen bizonyítás mellőzésével.

A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyes ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, így arról rendelkezni nem kellett.

A feljegyzett fellebbezési illetéket a felpereseket megillető, az illetékmentességre kiterjedő részleges személyes költségmentesség folytán, a Kmr. 14.§-a alapján az állam viseli.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp.256/A.§-a (1) bekezdésének f) pontja, (3) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

P é c s, 2016. július 8.

. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, dr. Vogyicska Petra s.k. bíró